

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ue-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENEČ

Ček račun Ljub-
ljana št. 10.050 in
10.549 za inzerate;
Sarajevo št. 7565
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Slavia Catholica

Bratislava 12. febr.

Po vojni, ko so si slovanski narodi ustanovili vrsto svojih samostojnih držav, se je v njih začela obremenjena zavest, da kljub kulturnim, političnim in gospodarskim razlikam tvorijo neko enoto, da imajo kot posebna rasa obenem v življenju svetla tudi svojo posebno, njihovi psihi odgovarjajočo nalogo. Tudi med Slovenci so se po vojni oglašali glasovi o potrebi nove, slovanske orientacije v duhovni kulturi in zdi se mi, da smo se Slovenci res po vojni precej poslovanili, se orientirali k slovanstvu, da bi nikjer ne mogli pokazati uspeha, viden kakor na dlani. Zavest o neki skupnosti slovanskih narodov se je pač umljivo zlasti pokazala pri mladih generacijah, pri mladini. Tudi tu je bila mladina v ospredju. Vendar ta nova slovanska orientacija nima na sebi nikakih fantastičnih barv nekdanjega romantičnega panslavizma, temveč mirno priznava vsakemu narodu, kar on sam hoče in čuti, a išče pri vsakem ono misel in ono idejo, ki bi mogla biti skupna celoti.

Slovanska inteligenca se je našla v imenu katoličanstva in ciril-metodijske ideje v enem taboru. Mednarodno združenje katoliških akademikov »Pax Romana« je na svojih zborovanjih dalo slovanskim narodom, ki so tudi prihajali tja, priliko stopiti v bližje stike. Zavedli so se, da v univerzalizmu katoliške cerkve vendar predstavljajo neko skupnost in celoto zase in da imajo kot taka celota tudi svoje specialne naloge. Tako so si katoliški Slovani ustvarili lastno vrhovno katoliško akademsko organizacijo »Slovanskih katoliških akademikov in starešince«. Jedro ideologije te organizacije je ideja katolištva in ideja slovanske vzajemnosti. Katolištvo in slovanstvo združuje slovanske inteligente v enoto. Cerkev kliče po laičnem sodelovanju v katoliški akciji: to je tudi glavna ideja v programu te slovanske zveze. Toda kakor je slovanstvo v splošnem kulturnem razvoju slovečstvo vršilo in vrši svoje specifično poslanstvo, tako ima svojo posebno misijo tudi v univerzalnem Kristusovem kraljestvu na zemlji. To poslanstvo katoliških Slovanov je izraženo v ideji cirilmetodijski. Slovane deli verski razkol. Da bi zopet postali eno, je cilj unionističnega pokreta cirilmetodijskega. Ideja katoliške akcije in unionizma tvori temelj skupnosti imenovane slovanske Katol. zveze inteligentov.

Vsa leto se zberejo zastopniki slovanskih narodov, članov imenovane unije, na skupen kongres. Unija združuje zdaj vse katoliške slovanske narode, njeni člani so Čehi, Poljaki, Slovaki, Ukrajinci, Hrvati in Slovenci. Skupni kongresi, ki so obenem manifestacije in delovne konference, so se do zdaj vršili: prvi v Krakovu, drugi 1930 v naši Ljubljani, 1931 v Bratislavi, 1932 v Zagrebu in lanskega leta v Poznanju. V teh letih se je ta katoliški in slovanski pokret mladih generacij skupno s starešinstvom toliko utrdil in uveljavil, da so se morale na zadnjem kongresu v Poznanju izvršiti razne reorganizacije. Slovanski sekretariat, ki je izvršilna oblast organizacije, se je moral razdeliti na tri sekcije: oddelke akademikov, akademikov in starešinstva, organizacija pa je dobila novo ime »Slavia Catholica, Zveza katoliških društev slovanskega študentstva«.

V dnevi od 8.—10. februarja t. l. je imela »Slavia Catholica« svoje zasedanje v glavnem mestu Slovaške v Bratislavi, ki je kakor geografsko središče slovanstva. Bilo je to zborovanje akademskega sekretariata, ki so se ga udeležili po svojih zastopnikih vsi včlanjeni slovanski narodi razen Hrvatov. Na čast slovanskim delegatom-gostom je Zveza slovaškega katoliškega študentstva priredila večer s čajem. Na tem večeru 8. febr. je polnomnočni minister dr. Krofta predaval o razvoju narodne zavesti pri Čehih in Slovaki. Sledili so pozdravni govori slovanskih delegatov v njih lastnem jeziku. Poljak Deputa Vlado je kot predsednik Sekretariata in kot zastopnik poljskih akademikov kratko pojasnil pomen organizacije »Slavia Catholica« in ideologijo slovanske katol. akad. mladine. Slovenec Smolej Viktor je pozdravil v imenu Slovenske dijaške zveze in vsega slovenskega naroda. Saj akademska mladina stoji vedno in povsod na čelu naroda, zato si tu ne podajajo rok le zastopniki akademskih društev, ampak zastopniki narodov. Orisal je geografski pomen, politično in gospodarsko važnost slovenskega ozemlja, ki je bilo vedno sporno jabolko med narodi in državami in je razkosano zlasti po vojni. Spomnil se je tudi Hrvatov, ki niso mogli priti, a so gotovo vsaj v duhu v tem slovanskem krogu. Potem so imeli svoje pozdravne govore zastopnik Ukrajincev Mandzi, zastopnik češkega študentstva Hrdy in zastopnik slovaškega študentstva Čieker. Na tem večeru je bila zbrana najboljša družba, zastopniki uradov, mesta, vojaških in cerkvenih oblasti, poljski konzul Laciński, avstrijski generalni konzul Pleinert, zastopniki drugih konzulatov itd.

Delegati — Poljak, Čeh, Slovenec, Ukrajinec in Slovaki — so imeli od 8.—10. febr. svoje seje. Na teh sejah so se predložili poljskih in čeških osnutkih izdelala nova spremenjena pravila za »Slavio Catholica«. Na lanskem kongresu v Poznanju je bila zveza čslav. dijaštva v Pragi poverjena, da organizira v l. 1934 kongres »Slavie Catholica« v Pragi. Ker se pa naslednje leto vrši tudi v Pragi kongres internacionalne katoliške akademске federacije »Pax Romana«, bi bilo prirejanje dveh kongresov pretežka, zlasti finančna naloga, zato se letos kongres »Slavie Catholica« ne bo vršil, pač pa prihodnje leto 1935, hkrati z mednarodnim kongresom »Pax Romana«. Delegati so se obenem razgovarjali o možnosti skupnega organa, ki ga »Slavia Catholica« še nima, o delu raznih sekcij v uniji itd.

Na zasedanju so bili imenovani tudi prvi člani »Slavie Catholica«: Slovenec nadškof dr. Jeglič, Hrvat nadškof dr. Bauer, od Poljakov pri nas poljski, kardinal Hlond in rektor katoliške univerze v Lublinu Szymanski, dalje Ukrajinec nadškof Seftyecki, iz Češkoslovaške pa nadškof olo-muški Prečan, apost. protonotar Hlinka — politični vodja slovaških katoličanov, škof Blaha, senior slovaških škofov, in msgr. Jemelka.

Ker se letos ne bo vršil običajni kongres »Slavie Catholica«, bodo Čehi in Slovaki priredili v zvezi z mednarodnim unionističnim kongresom na Velegradu svojo delovno konferenco o socialnem in cirilmetodijskem problemu. Vršila se bo ta

V belgijsko prestolnico so se zgrnile ogromne množice ljudi

Pariz, 22. febr. AA. V belgijsko prestolnico so se zgrnile neizmerno množice ljudi, da se udeležijo svečanega pogreba pokojnega kralja Alberta I. Pogrebne svečanosti so se začele z velikim defilejem mimo kraljevskega dvora, kjer počiva na katafalku truplo umrlega vladarja. Na čelu povorke, ki se je zbrala na glavnem trgu pred dvorom, so nosili zastave, za katerimi so šli člani tujih vojaških delegacij. Med njimi so se na bolj opazili francoski pomorski strelec in lovci, britanski mornarji in eskadron 5. britanskega gardnega dragonskega polka. Dalje so bili v povorki tudi člani obeh parlamentarnih zbornic in državni velepodstojanstveniki. Največji del povorke so pa tvorili bivši bojovniki z zastavami, ki so jih mimo dvora spustili k tiem v znak spoštovanja spomnu viteškega vladarja.

Povorka bi se bila morala po programu zaključiti ob 10.15, toda zaradi velikega števila bivših bojovnikov, ki v njej sodelujejo,

Pogreb kralja Alberta

Ves svet je včeraj z globokim sočuvstvom spremljal kralja Belgijcev k zadnjemu počitku

Se ob 10.30 ni bila končana. Nekateri so hoteli povorko prekiniti, toda vojvoda Brabantski je izrazil željo, naj bi vse delegacije bivših bojovnikov brez razlike defilirale, ne glede na to, kako dolgo bi povorka trajala. V dvor so odšli zastopniki visoke duhovščine s kardinalom-nadškofom Van Royjem iz Malinesa na čelu; v njegovem spremstvu je pet škofov.

Med zastavami, ki so jih nosili v povorki, so se posebno opazile zastave nekaterih enot, ki so se odlikovale v junaških bojih pred Liegem, Anversom, Dixmuidom in na drugih bojiščih, katerih imena so v neločljivi zvezi z viteško podobo kralja Alberta, ki je tako še živ prišel v zgodovino.

Pogrebni izpred sam je šel v temle redu: Na čelu so šli člani glavnega generalnega štaba, za njimi duhovščina, nato pa praporji vladarskih domov, zastopanih na pogrebu, za njimi so peljali krsto sredi članov kraljevskega vojaškega doma. Za krsto so šli vojvoda Brabantski in ostali člani belgijskega kraljevskega doma, obdani s člani tujih vladarskih hiš, ki so se udeležili pogreba. Dalje so korakali člani kraljevskega civilnega doma, člani vlade, diplomatski zbor, člani obeh zbornic parlamenta in drugi velepodstojanstveniki. Pogrebni izpred so zaključili oddelki vojske vseh vrst orožja.

Ko je izpred s krsto kraljevo prispel na trg kraj cerkve, so se vse neštete zastave na trgu spoštljivo pobesile v pozdrav pokojnemu kralju, in čete, stoječe na trgu, so izkazale čast. Prvi odide v cerkev malinski kardinal-nadškof v spremstvu škofov in dekana cerkve sv. Mihaela. V trenutku, ko priso pred cerkev člani belgijskega kraljevskega doma, tuji državni poglavarji in člani tujih vladarskih domov, odnesejo vojski na ramenih težko krsto v cerkev.

Se zmerom vlada smutna tišina med neštetimi tisoči, ki presunjeni gledajo ta prizor. Za državnimi poglavarji in principi odhajajo v cerkev po vrsti posamezne skupine velepodstojanstvenikov, drugi deli izpreda pa zavzemajo določena jim mesta pred cerkvijo. Nekaj minut po 12. uri se začne svečani obredi.

Sv. maša zadušnica v Belgradu

Belgrad, 22. febr. Danes ob 11 dopoldne se je v katoliški cerkvi v Krunski ulici vršila svečana zadušnica za pokojnim belgijskim kraljem Albertom I. Službo božjo je opravil nadškof g. Rodič v navzočnosti zastopnikov vseh priznanih veroizpovedi. Cerkvenemu opravilu sta prisostvovala tudi Nj. Vel. kralj in kraljica. Pri prihodu v cerkev ju je sprejel belgijski poslanik grof Romré de Vichney. Svečanosti so dalje prisostvovali tudi vsi člani kraljevske vlade z g. Nikolo Uzunovićem, predsednikom vlade, na čelu, ves diplomatski zbor s starostjo papeškim nuncijem Pellegri-netijem, zastopniki senata in narodne skupščine s predsednikom senata dr. Ljubomirjem Tomasičem in narodne skupščine dr. Kosto Kumanudijem, ministrom dvora g. Antičem, člani civilnega in vojaškega doma Nj. Vel. kralja, generaliteta s poveljnikom Belgrada armijskim generalom g. Tomićem na čelu, predsednik občine g. Milutin Petrovič, mnogi bivši ministri, pomočnik zunanjega ministra dr. Božidar Purič, upravnik mesta Belgrada g. Manojlo Lazarevič, veliko tujih in domačih častnikov in zastopniki narodnih in kulturnih društev, šefa centralnega presbitorja je zastopal g. Peter Ivanković. Prisoten je bil tudi šef tiskovnega oddelka zunanjega ministrstva g. Vuksin Životić. Po končanih cerkvenih obredih je belgijski poslanik grof Romré sprejemal sožalja.

Zahvala belgijskega poslanika

Belgrad, 22. febr. AA. Belgijsko poslanstvo poroča: Od ure, ko se je izvedelo o tragični smrti kralja Alberta, dobiva poslanik Belgije neprestano z vseh strani in od vseh slojev ganljive izjave sožalja. Globoko ganjen nad temi izjavami ob veliki bolesti, ki je zadela njegovo domovino, kr. poslanik Belgije ne more osebno odgovoriti vsem, ki so mu izrekli sožalje, in jih zato na ta način prosi, da sprejmejo izraze njegove najgloblje hvaležnosti.

Zdravice v Budimpešti ...

Italijanska trozveza

Madjarska želi carinske trozveze - Avstrija stavlja pogoje

Budimpešta, 22. febr. Predsednik vlade Gömbös je priredil sredi banket v čast italijanskega državnega podtajnika Suvicha. V zdravici je naglašal globoko prijateljska čustva, ki jih Madjarska goji nasproti Italiji, ker je Italija prva med veselimi, pravilno doumela madjarska stremjenja in ji bratski ponudila svojo roko. »Gospod Mussolini je močno potrdil Madjarsko, ker je semkaj poslal državnega podtajnika Suvicha. S tem je vnovič potrdil svojo naklonjenost nasproti Madjarski. Prepričan sem, da bo ta obisk poglobil stike sodelovanja, prijateljstva in zaupanja, ki neomajno spajajo obe naši državi. Naše sodelovanje bo čim bolj ravnotežje v naporih za mir med narodi. Resnost sedanjega političnega in gospodarskega stanja sveta nujno zahteva, da poiščejo vlade sredstva za zavarovanje življenjskih interesov posameznih narodov in da se potrudi, da omogočijo splošni sporazum in splošno rešitev, ki bo omogočila normalno življenje. Nadejam se, da bodo naši razgovori koristili temu cilju.«

V svojem odgovoru na Gömbösovo zdravico se je italijanski državni podtajnik Suvich najprej zahvalil za prisrčni sprejem, nato pa nadaljeval:

»Prisrčni sprejem, ki mi je bil prirejen na Madjarskem, vnovič potrjuje solidno osnovo globokega in neomajnega prijateljstva med Madjarsko in Italijo, prav tako pa tudi Mussolinijevo željo, da čim bolj doume položaj Madjarske. Resnost in zmedenost sedanjih vprašanj zahtevajo sodelovanje naših držav. S tem bomo pospešili povratek k normalnemu političnemu in gospodarskemu življenju. Madjarsko-italijansko prijateljstvo je bitni čimbelj politike, ki jo je Italija od vsega začetka vodila, da obnovi podonavsko kotlino in Evropo v miroljubnem duhu.«

Dunajska vremenska napoved. Pretežno jasno. Zjutraj mrz. Čez dan topleje. Lepo vreme ne bo trajalo dolgo.

Zagrebska vremenska napoved. Jasno z lah-nim porastom oblačnosti, podnevi toplo, noči pa hladne.

Mussolini-Dollfuss-Gömbös

London, 22. febr. c. »Times« poroča iz Rima, da so vesti o skupnem sestanku med Mussolinijem, Gömböšem in Dollfussom pre-zgodnji. V italijanskih uradnih krogih se trdi, da do tega sestanka še ne bo prišlo tako kmalu.

konferenca v juliju t. l. in tja pridejo tudi delegati ostalih članov »Slavie Catholica«.

Slovanska katoliška inteligenca gre zvesto po začrtani poti. Njene vrste se goste in v njih je vedno več trdne vere in zvestobe. Osnove njihove skupnosti so trdne in na njih je mogoče graditi lepo katoliško in slovansko prihodnost. S. V.

Avstrijski pogoji za vstop

Budimpešta, 22. febr. b. O snočnem razgovoru, ki sta ga imela madjarski ministrski predsednik Gömbös in trgovinski minister Kanya z italijanskim državnim podtajnikom v zunanjem ministrstvu Suvichem, ni bilo izdano nobeno uradno poročilo. Čuje se, da je Madjarska vsak trenutek pripravljena vstopiti v carinsko unijo z Avstrijo in Italijo, Italija pa smatra, da je sedanjí trenutek za tako rešitev prav ugoden. Avstrija pa se temu odločno upira in sicer zaradi svojega poljedelstva, ki je v teku zadnjih 10 let silno napredovalo. Samo pod pogojem, če se Avstriji zagotovi takorekč monopol za izvoz lesa v Italijo in na Madjarsko, bi bila pripravljena na to žrtve. Zapreka pa ni samo na strani Avstrije, ampak tudi na strani Nemčije, ki se z vsemi silami trudi, da izvleče Madjarsko iz te kombinacije, ki bi zelo ugajala Italiji. Trdi se, da je Nemčija pripravljena uvažati iz Madjarske pšenico, živino, maslo in druge agrarne proizvode za 140 milijonov pöngöjev letno. Od tega zneska bi šlo za 100 milijonov pöngöjev za kompenzacijsko trgovino, višek od 40 milijonov pöngöjev pa bi šel v korist Madjarske.

Kako hoče Francija preprečiti „Anschluss“

Zeneva, 22. febr. Z. »Journal des Nations«, ki stoji kot znano zelo blizu tajništva Zveze narodov, priobčjuje v svoji 751. številki na prvi strani pod naslovom »Habsburžani« sledeče informacije z ozirom na bivanje italijanskega ministra Suvicha v Budimpešti in z ozirom na zadnje avstrijske dogodke:

Vest „Daily Herald“ o ciljih francoske vlade

»Diplomatični sotrudnik »Daily Herald« (glasila angleškega predsednika vlade R. MacDonalda) poroča, da je francoska vlada začela zelo diskretno delovati na tem, da se v Avstriji in na Madjarskem vzpostavijo Habsburžani. Ko je bival lord Eden zadnjič v Parizu, so mu povedali, da bi bila restavracija Habsburžanov zaželjena, ker bi predstavljala najbolj učinkovito obrambo proti nemškemu nazizmu (hitlerjevstvu). Seveda je lord Eden moral odgovoriti, da ni pooblaščen, da bi se o tem razgovarjal. Istočasno so začeli tudi nekateri listi, ki navadno dobivajo svoje informacije naravnost iz zunanjega ministrstva, diskretno propagando za restavracijo Habsburžanov. Ti listi pravijo, da se dela pritisk na državo Male zveze v tem smislu, da naj razumejo, da bi restavracija

Francija ima roke vmes?

Budimpešta, 22. febr. b. Vladni listi, ki so bli-zu vlade, ne prinašajo nobenih komentarjev o Suvichevem obisku. Samo nacionalistični »Magyar Orszag« prinaša članek pod naslovom »Italija in podonavsko vprašanje«, v katerem naglašja, da iz-haja iniciativa v srednji Evropi sedaj tudi od Fran-cije, ki je končno zapustila smernice Beneš-Tardieuvega načrta in se je pridružila Italiji, tako da ima Rim danes popolnoma svobodno roko v kon-cernu velesil, da tako najprej v gospodarskem po-gledu, potem pa še v političnem napravi konec vsa-ki misli o priključitvi Avstrije k Nemčiji. List trdi, da gre sedaj samo za ožja gospodarska vprašanja med Italijo, Madjarsko in Avstrijo, toda takoj ko bo ustvarjena ta gospodarska skupnost, bo odprta pot tudi za politično sodelovanje in se bo avtomatično pričel proces za vzpostavitev ene same celote v Podonavju.

Beneš odklanja

London, 22. febr. V razgovoru, ki ga je dal poročevalcu »Morningpost«, je dr. Beneš iz-javil, da bi bila gospodarska unija med Avstri-jom in Madjarsko pod pokroviteljstvom Italije neuspešna. Sodelovanje se mora raztegniti na vse države srednje Evrope. Rezultat takšnega bloka treh bi bil le ta, da bi zbudil nezaupanje in hudo kri pri Mali zvezi. Potrebno nam je pravo gospodarsko sodelovanje med vsemi ma-limi državami v Evropi.

Zanimiva izvajanja švicarskega lista o Podonavju

Habsburžanov pomenila manjše zlo v primeru z združitvijo Avstrije in Nemčije. Listi omenjajo si-ker samo Nemčijo, toda na them si mislijo, da bi avstro-madjarska monarhija, ki bi se obnovila s pomočjo Francije, bila istočasno obramba tako proti nemškemu, kakor tudi proti italijanskemu vplivu v Podonavju.

Odgovor „Journal des Nations“

»Journal des Nations« pristavlja k tej vesti ne-kaj svojih osebnih opazk in pravi, da »svojinski listi radi mečejo v svet razne fantastične vesti, a da se za fantazijo skrivajo vedno tudi drobne resnice. Resnično v tej vesti je dejstvo, da je sodelo-vanje restavracije Habsburžanov zopet v ospredju, neresnica in fantazija pa bo, da je v to zaželjena francoska zunanja politika. Do sedaj ni nobenega dokaza za to, da se francoska politika peča s tem vprašanjem (W. Steed je pa obdolžil P. Boncourja, da je pustil Mussoliniju popolnoma svobodno roko v Avstriji in v Podonavju. Op. ured.) in za to da se bavi s to mislijo Mussolini, je dokazov dovolj. Mus-solini je držal in še drži po čemu avstrijski Heim-wehr. Muslini sam je proti madjarsko zvezo in sprehodi ministra Suvicha so v Belgiji in v zna-čilni. Italijanski delegat Auslotti v Illegu je svoje dni, ko je glasoval proti carinski zvezi med Av-

Nekoliko več reda pod s'njim nebom

Mož, ki nadzira vse radijske postaje

Pod sinjim nebom, kjer je pred kratkim bilo vse v neredu, je zdaj nastopilo nekoliko več harmonije v veliko zadoščenje poslušalcev radia. Večina evropskih rad. postaj oddaja zdaj na dolžino, ki jim je bila odmerjena na mednarodni konferenci v Luzernu.

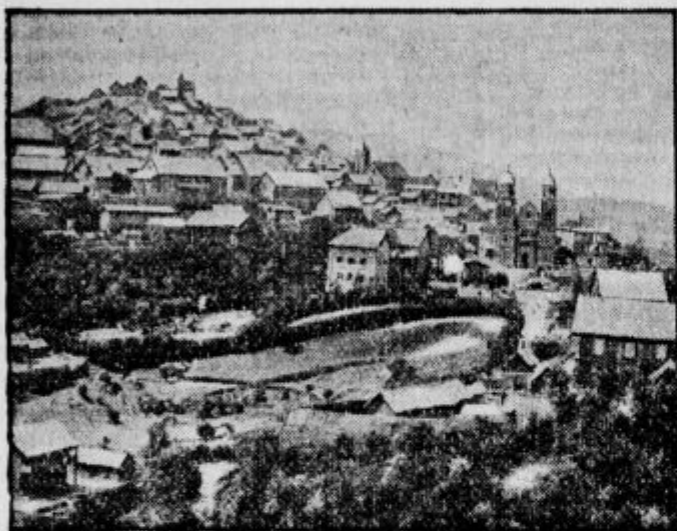
Ta red in mir, ki je seveda relativen, je ustvaril skoro neznan in ponižen mož, ki se imenuje Raymond Brailard. On je ravnatelj tehničnega odbora pri mednarodni radijski zvezi. Brailard je vse svoje življenje posvetil radu, on je tudi postavil prvo radijsko postajo v Bruslju; noč in dan dela s svojimi asistenti v laboratoriju Zveze, ki je postavljen v predmestju Bruslja, in se trudi, da bi spravil v red mednarodni radijski promet. Vsak dan preizkusi radijske postaje in ugotovi, ali oddajajo točno na valovni dolžini, ki je bila določena. Kršilce mednarodnega reda opozarja na pogreške.

Brailardova zasluga je, da se jih je od 8 upornih držav, ki se spočetka niso hotele pridružiti sporazumu v Luzernu, vdalo šest. Brailard je prepričan, da se tudi ostali dve ne bosta dolgo upirali. Naš namen je, je izjavil predstavniku »United Press«, da zavarujemo posamezne evropske postaje. Po predpisih mednarodnega dogovora v Luzernu se mora vsaka radijska postaja v svojem normalnem radiju (obsegu) dobro slišati; seveda nastajajo pri tem silne težave. Medsebojna razdalja posameznih postaj znaša 9 kilociklov; za 270 postaj, ki so postavljene v 38 državah, je na razpolago samo 110 valovnih dolžin. Kljub temu smo zadovoljni

z doseženim uspehom. V noči od 13. na 14. januarja, ko je bilo treba izvršiti veliko izpremembo na podlagi sporazuma v Luzernu, smo to storili s pomočjo postaje Daventry, Radio-Paris, Zeesen in Varšava, kakor tudi s telefoniranjem ob 7.30 zjutraj. Oddajanje vseh postaj je bilo tako urejeno, da smo pri polovici postaj dosegli nihanje samo v obsegu 50 hertzov, pri ostali polovici pa samo 10 hertzov. Po novi razdelitvi valovnih dolžin so posamezne postaje oddaljene kolikor pač mogoče. Velike postaje oddajajo tako stalno, da se ne bodo v teku enega do dveh mesecev oddaljile od določene valovne dolžine več kakor za milijonski del.

Brailard je nadalje poudaril, da je nastopilo zboljšanje posebno pri postajah med 200 in 600 metri. Nepojasnen je še položaj na dolgih valovih med 1000 in 2000 m. Med državami, ki oddajajo na dolge valove in ki so se upirale luzernskemu sporazumu, so Švedska, Finska, Poljska, Luxemburg in Holandska, na kratke valove pa Madjarska in Grčija. Zaradi tega te postaje motijo druge, ki oddajajo na valu določenem v Luzernu. Tako n. pr. moti postajo Radio Paris, Lahti, Huizen Bachow, Varšavo Minsk in Motalo Harkov. Tega zla seveda ne bo mogoče odstraniti, ako ne pokažejo prizadete države dobre volje. Sicer je 6 izmed 8 držav že izjavilo, da so pripravljene v načelu pristati na sporazum v Luzernu. Zdaj gre samo še za Madjarsko in Grčijo, ki bosta po vsej verjetnosti tudi odnehali.

Morski vihar ubil 88 ljudi

Na zapadni obali Madagaskarja, predvsem v mestu Morondava, je divjal strahoten morski vihar. Po dosedanjih vesteh je bilo pri tem 88 mrtvih. Mnogo javnih in zasebnih poslopij je bilo zelo poškodovanih. Plima je uničila več mostov. — Na levi mesto francoske kolonije Madagaskar, na desni zemljevid.

V Južni Afriki raste elita katoliških laikov

Med štirimi provincami, ki tvorijo angleški dominion »Južna Afrika« (South Africa), ima Transvaal največ katoliških organizacij. Skoro v vsaki večji cerkveni občini najdemo karitativna, socialna ali religiozna društva; marijanske kongregacije, Vincencijeve konference, razne bratovščine, društva za moške, za žene, katoliške sportne klube itd....

V vikarijatu Johannesburg obstoji »Catholic Federation«, ki združuje vse katoličane tega vikarijata in ima za glavno nalogo brambo katoliških interesov v javnem življenju. Pred nedavnim si je vzela v program tudi obrambo zatiranih domačinov in podpiranje misijonov med yogani. Najbolj živahen in delaven krožek te velike organizacije je »Katoliško mladeniško društvo«. Dolgo se ni posrečilo, da bi se najraznovrstnejša katoliška društva fantov in mož združila v eno samo vrhovno organizacijo. V vikarijatu Johannesburg in v prefekturi Lydenburg se je to zgodilo 28. oktobra preteklega

leta, na praznik Kristusa Kralja. Slovesno praznovanje tega dogodka v Johannesburgu je pokazalo, da ima Transvaal sijajne katoliške laične voditelje, ki niso samo izborni govorniki, temveč imajo tudi mnogo smisla za zahteve katoličanov v javnem življenju. Že se opaža stremeljenje, da bi se ta velika vrhovna organizacija razširila po vsem Transvaalu in pozneje po vsej Uniji.

Osnovna in najvažnejša točka v pravilih »Katoliške mladinske zveze«, ki združuje fante in moške, je ona, ki predpisuje za člane mesečno sv. obhajilo in obiskovanje sestankov. Čeprav to strogo določilo odbija mnogo katoliških fantov in mož od pristopa v organizacijo, vendar smemo upati, da bo prav v teh društvih vzrasla elita katoliških laikov, ki bodo blažilno vplivali na svojo okolico in ji stali kot svetel vzgled. Ta elita bo imela važno nalogo, da bo uresničila praktične cilje Katoliške akcije.

Črnilnik v avstrijsko poslaništvo je nekdo zagnal v Pragi. Pred poslaništvom se je zbrala skupina mladcev, ki je hotela razgrajati, a jo je policija razgnala. Nek demonstrant je kljub temu zagnal v okno črnilnik in razbil dve šipi.

★

Prvo šolo narodnega socializma so odprli te dni v Monakovem. Namen šole je, da pouči učence o naukih narodnega socializma in o ustroju narodne socialistične stranke.

*

Ti bi rad vedel, kateri človek je dolgočasen? Tisti, ki ti pove, kako mu gre, če ga vprašaš za to.

Kralj Albert na mrtvaški postelji v gradu Laeken. Glava je povezana, ker si je kralj pri padcu zdrobil lobanjo.

Pic Albert I. — Pic Dupont

Belgijski listi prinašajo zanimivo zgodbo, ki karakterizira značaj rajnega Alberta I., belgijskega kralja. Med vsemi planinci je bil Albert prvi znan radi svoje drznosti med planinskimi turami. Rad je zahajal v Savojske Alpe, kjer ni bilo vrha, da bi ga ne bil preplezal. V Chamonixu so sklenili, da v čast belgijskega kralja imenujejo nek nov vrh, ki so ga odkrili »Albert I.« To je v gorovju Mont Blanca. Ko je kralj zvedel za to, se je takoj odpravil v Chamonix, da bi si ogledal svoj vrh. Kakor po navadi, je tudi zdaj potoval »incognito« in brez spremstva. V hotelu se je javil kot Mr. Dupont. Naročil si je za drugi dan vodnika. Naslednjega dne se je ob 4 zjutraj že javil vodnik, kateremu je kralj naročil, naj ga pelje na goro, odkoder bi se dobro videl Pic Albert I. Tura je bila težavna, toda kralj jo je srečno premagal. Ko je prišel na vrh, je vprašal vodnika, naj mu pokaže Pic Albert I. Vodnik mu je razkazal vse vrhove in jih imenoval drugega za drugim, le Pica Alberta I. ni pokazal. Kralj je bil že nekoliko nevoljen in je končno vprašal vodnika, kako se imenuje vrh, ki jim je stal čisto nasproti in ki ga vodnik ni pokazal. Tedaj je vodnik povsem mirno dejal: »A, tegale mislite, tega bomo od danes naprej imenovali Pic Dupont...«

V Berlinu se je te dni mudil angleški državnik Eden (X), poleg njega angleški poslanik v Berlinu sir Phipps (XX).

Auto v službi misijonarjev

Bahr-el Gebel. (Angleški Sudan). — Misijonarji ne nameravajo potolči svetovnih avtomobilskih rekordov, toda prav radi uporabljajo to hitro prometno sredstvo, da lahko obiščejo svoje krščanske občine, ki so oddalje, druga od druge čisto po 100 km ali celo več. Avto, ki so ga leta 1929 kupili misijonarji Bahr-el Gebel, je prevozil v 4 letih 52.000 km, drugi, ki je bil kupljen leta 1930, je v 3 letih napravil pot, ki je enaka dolžini ekvatorja, namreč 40.000 km. Avto znamke Chevrolet, ki je bil kupljen leta 1932, je že v tem letu prevozil 20.000 km. Misijonar, ki je povzel te številke s števecem, pravi, da bi ne mogel povedati, koliko kilometrov je prevozil z motornim kolesom, ko je obiskoval šole in bolnike. Ta misijon sam je v enem letu plačal za olje in bencin, ki so ga porabili avtomobili in motocikli, skoraj 50.000 frankov!

Otroka novega belgijskega kralja Leopolda in kraljice Astride. Sinček Baudoin, ki je postal prestolonaslednik, in njegova sestra Josephine-Charlotte.

Narobe-strela

Najnovejša raziskovanja so dognala, da se človeško oko moti, ko domneva, da je videlo blisk v trenutku, ko trešči. Učenjaki namreč danes ugotavljajo, da človeško oko vidi električno izpraznitev v nasprotni smeri, to je od zemlje proti nebu. Dr. Boys, nekdanji predsednik londonske Physical Society je s posebnim fotografskim aparatom posnel strelo, oziroma blisk. Ta ima obliko nekaj metrov dolge svetlobne pušice, ki ima razmeroma majhno hitrost, to je hitrost ene tridesetine svetlobne hitrosti. Kljub temu je oko ne opazi. Takoj ko se pojavi ta svetlobna pušica, sledi nasprotni tresk (blisk) od zemlje proti oblaku, ki pa je povsem drugačne vrste. Ta blisk se pojavi tudi večkrat.

Svetovni mojster Karl Schäfer, ki je uspešno branil svoj naslov svetovnega prvaka v umetnostnem drsanju v Stockholmu. Ulrik Salhov, predsednik mednarodne drsalne zveze mu izroča venec.

Proti belokožcem

Iz mesta Port Elisabeth poročajo o zborovanju »necvropske konference«, katere se udeležujejo le črnci in druga plemena razen bellega. Zborovalci se pritožujejo, da tudi tvežke, ki kupenjujejo z drugimi plemeni, načelno sprejemajo v službo samo belokožce. Indijski advokat dr. Abdurrahman je stavil predlog, naj bi domačini bojkotirali trgovine, ki ne nastavljajo črnožcev in drugih barvnih plemen. Sklenjeno je bilo, da so sestavili seznam vseh takih tvežek. Vse te so zapisane neusmiljenemu bojkotu. Napravili bodo seznam blaga, ki ga te tvežke prodajajo in o njem poučili vse prebivalstvo.

Na Dunaju so slovesno pokopali 54 vojakov, policajev, orožnikov in heimwehrovcev, ki so padli v državljanski vojni. Žalna slovesnost pred občinsko hišo. Levo: 1. minister Sušnik (Schuschnigg), 2. dunajski vladni komisar Schmitz, 3. kapeler Dollfuss, 4. predsednik republike Miklas, 5. kardinal Innitzer. Desno: Avtomobili s 54 krstami.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka pletilna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

V kavarni »Stritar« vsak večer koncert. (e)

Vajenci

Učenko sprejemem takoj v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. »2000« 1895. (v)

Službodobne

Zastopnika išče tovarna vsakdanjih potrebščin za ljubljansko okolico. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Agilen« št. 1885. (b)

Zastopnika z inkasom iščem za okraj Kozje. Ponudbe poslati pod »Stalna služba« št. 1911 na upravo »Slovenca«. (b)

Vrtnarski pomočnik vojaštine prost, se sprejme s 15. marcem v stalno službo. Ponudbe pod šifro »Vsestransko izveščanje« št. 1910 na upravo »Slovenca«. (b)

Velik zaslužek Brezposelni izobraženci v Ljubljani, Mariboru, na Jesenicah in drugih delavskih krajih - javite se upravi »Treznosti« v Celju za nabiranje naročnikov za mesečni »Treznost« in dobili boste 30 odstotkov provizije. Pojdi sledi na Vaše prošnje. Treznost, poštni predal 106, Celje. (b)

Denar

Družabnik

ki bi bil aktiven in agilni sodelavec, 35 do 50 let star, z 300.000 Din gotovine, se išče za takoj za obstoječe podjetje. Zastopnik eksistenca. - Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Spreten manufaktura« št. 1848. (d)

Trgovska agentura

v bančnih in posojilnih poslih Jos. Augustin, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4 — posreduje tudi glede nakupa in prodaje hranilnih knjižic. (d)

Bančne vloge

vseh zavodov, nakup, prodajo in posojila posreduje najkulantneje St. Praznik, Zagreb, Varšavska 6, telefon 28-33. (d)

Stanovanja

ODDAJO:

Opremljeno sobo

zračno, parketirano, oddam solidnemu gospodu s 1. marcem. - Poljanski nasip 10, desno stopnišče, II. nadstropje, Požar. (d)

FOTOAPARATE

svetovnih vrtdk Zeiss-Ikon // Rodenstock // Voigtlander // Welta // Certo l.t.d. l.t.d. // ima vedno v zalogi

FOTOTRGOVINA JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE

v Ljubljani // Miklošičeva cesta 5

Štirisobno stanovanje

komfortno, v bližini sv. Jožefa, se odda. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1830. (e)

Enosobno stanovanje

manzardno, solčno, oddam 1. maja. Bleiweisova cesta 9-II. (e)

Dvosobno stanovanje

parketirano, takoj ali pozneje oddam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1933. (e)

Stanovanje

komfortno, v sredini mesta, obstoječe iz 5 sob, poselske sobe, kopalnice in drugih pritoklin - se odda 1. maja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1928. (e)

Kupimo

Kupim večjo količino transmisijskih osi in vsakovrstnih cevi. Ponudbe na Vošnjakova ul. 22a, Ljubljana, ali telefon št. 25-74. (k)

Specerijske stelaže

Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 1920. (k)

Damsko kolo

kupim. Ponudbe z navedbo cene pod »Dobro ohranjeno« št. 1931 na upravo »Slovenca«. (k)

Kupimo

vse vrste okroglih steklenic. »Alko«, Gospodarska cesta (Kolizej). k

Posestva

Droben oglas v »Slovenca« posestvo ti hitro proda; če ne z gotovim denarjem na kupca ti s knjižico da.

Petstanovanjsko vilo

novi, moderni, v Ljubljani — prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1932. (p)

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajal ali motorja bi znebil se rad — traku ti mnogo prihrani Slovenec najmanj? inzerat

Nogavice, rokavice in pletenine Vam audi v veliki izbiri naravnost in na ceneje vrtdka Karl Prelog Ljubljana Židovska ulica in Stari trg 11

»Underwood«

pisalni stroj, zajamčeno brezhiben, napredaj. Matelič Josip, Ljubljana — Gradišče 8b. (l)

Šivalni stroj

z okroglim čolnikom, prvovrstne znamke - se poceni proda. Dvorakova ulica št. 3, I. nadst. levo. (l)

Obrt

Mlinarji!

R2 pruso ajdo in tečmen kupite najceneje pri A. VOLK LJUBLJANA Veletrgovina žita in moka Resljeva cesta 2a

Zakaj toliko trpi?

BREZPLAČNO. Na podlagi posebnega dogovora z izdelovalci lahko sedaj vsak čitatelj tega lista dobi brezplačno zadostno količino Saltrat Rodella. Pišite še danes. Ne pošiljajte denarja. Naslov: M. Neumann, service 11-A, Zagreb, Boskovičeva ul. 44.

DRUŽABNIKA

išče dobro idoče in upeljano podjetje z gradbenim materialom in parketi. Potrebni kapital od 30.000 Din naprej, en del lahko tudi v hranilnih vlogah. Participacija na dobičku. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko »Eksistenca« št. 1880.

Včasih se mi zdi, je rekel Owen Joung nedavno, da smo mi prav za prav vsi v istem čolnu s Kristofom Kolumbom. On ni vedel, kam se pelje, ko je odplul. Ko je prispel, ni vedel, kje je in ko se je vrnil, ni imel pojma, kje je bil.

Življenje sv. Gabriela od žalostne Matere Božje

Letos prvič obhajamo Slovenci god sv. Gabriela od žalostne Matere. Zato je prav, da bi vsi spoznali tudi njegov življenjepis. Prevod so oskrbeli ljubljanski bogoslovci po italijanskem izvirniku. — Cena tej knjigi je tako majhna, da jo bode prav vsak lahko kupil. Knjiga obsega 129 strani, in velja nevezana Din 10.—. Naroča se pri

H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 2

Zahvala

Za izražena sožalja ob smrti drage tete, svakinje in gospičine

Franje Žebre

darovalcem cvetja in za številno spremstvo pri pogrebu izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo.

Prav posebno se zahvaljujemo prečastitemu gospodu stolnemu kanoniku Alojziju Strojcu ter g. patru Fl. Ramšaku D. J. za ljubezni polno duhovno tolažbo v bolezni, rodbinama Korbarjevi in prof. dr. Lavrenčičevi in gospej Slatnarjevi za vso skrb in postrežbo za časa njene bolezni.

Vsem iskrena hvala!

V Ljubljani, dne 22. februarja 1934.

Družina Žebre.

25% popusta

dobi kdor naroči ozir. kupi od 15. II. 1934 do 15. III. 1934 knjigo:

Dr. Potočnik: Dobri pastir.

Premišljevanja o življenju našega gospoda Jezusa Kristusa in njegovih svetnikov. Knjiga obsega tri dele. I. del 359 strani, nevez. Din 38.—, vez. Din 50.—, II. del 381 strani, nevez. Din 40.—, vez. Din 52.—, III. del 290 strani, nevez. Din 40.—, vez. Din 52.—.

Ni je lepše in primernejše slovenske knjige o premišljevanju življenja, delovanja in trpljenja našega Zveličarja, kot je ravno Dobri pastir. V prvem zvezku nam opisuje dobo pred rojstvom Jezusovim njegovo mladost, mladeniško dobo do njegovih čudežev in ustanovitve kraljestva božjega na zemlji. V drugem zvezku nam opisuje njegovo deovanje na svetu. V tretjem pa opisuje Zveličarjevo trpljenje njegovo smrt in častitljivo vstajenje.

Knjiga je pisana v krasnem slogu, tiskana na finem papirju ter lepo opremljena.

Naroča se pri

H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je zapustil naš ljubljani, skrbni oče, brat, stric, tast, svak, gospod

Ferdinand Ferjančič

okrajni gozdar v pokoju

ter se preselil po dolgem, mukopolnem trpljenju, v 76. letu, v boljše življenje.

Pogreb dragega, nepozabnega nam papana se vrši v petek, dne 23. februarja ob 17 na tukajšnje pokopališče.

Pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin. Kranj, dne 22. februarja 1934.

Zalujoče rodbine: FERJANČIČ, Inž. PETRIČ, JEREMIČ.

Ludvik Ganghofer:

23

Samostanski lovec

»Pa me drži, če me moreš!«

In preden je bila izgovorila, je zginila v kamri; spoznal je njeno namero in je skočil za njo; toda Gitka se je že zavihtela na desko pred oknom. Mahoma je pretrgala tanko prevleko, napeto v okvir okna, skočila ven in zdirjala proti cesti.

»Gitka, Gitka! Dekle! Pri Bogu te prosim — Gitka!« je vpil brat za njo.

Toda ona je ihtela majala na begu z glavo in si tiščala roke na ušesa, da ga ne bi čula klicati. Tako je tekla in samo tekla...

Le eno je bilo v njej, in to eno je klicala neprestano: k njemu, k njemu! Ni vedela, kaj bi pač bilo, kar se je z žalostjo in skrbjo tako nepričakovano prebudilo v njej in kar je zadušilo vso bolest preteklih ur, da bi ji prineslo še večje in globlje gorje, ki jo je odtrgalo od brata, da bi jo nevdržno gnalo proti onemu drugemu, ki je bil vedno še pred malo dnevi zanj in tuje. Ni se vprašala: ali leži morda mrtev v svoji krvi? Ali še živi? Kako naj mu pomaga? Ali bo pač pomagati mogla, sama, s svojo šibko močjo? Ni ni premišljevala in si ni nič drugega dopovedovala, ko vedno samo eno: k njemu, k njemu!

Kar je v njej ozvelo, kar jo je gnalo in podilo, ne da bi tehtala in premišljevala — je bila sproščena narava, ki ni pri tem šestnajstletnem otroku delovala nič drugače, ko pri tisočletnem kamnu, ki leži na visoki strmini, mirno, z mahom pokrit; stopinja divjadi, noga popotnika, voda hitrega naliva, slučajen sunek ga sproži, potem pa gre njegova pot nevdržno, ne v desno, ne v levo, naravnost samo vedno dalje in dalje neznaniemu

cilju nasproti, nič ne meri zaprek, nič ga ni strah globin, pred ničemer se ne ustavi, le dalje in vedno dalje, dokler ni končana njegova pot, dokler ga na vznožju gore ne sprejme solnčna trata, ali dokler ga ne požre temno jezero, kjer na globokem dnu najde mesto trajnega počitka, ki mu ga je namenila usoda.

Ljudje, ki jih je Gitka srečevala na poti, so postajali, se ozirali za njo in majali z glavami. Neko dekle, ki je z vibrajocihmi trakovi v laseh šlo na ples in jo je Gitka prehitela, jo je poklicalo po imenu, Gitka ni nič videla ne slišala. Tekla je in samo tekla. Ko je blizu kmetiji pri Untersteinu zavila s ceste na stezo, je sem iz taberne nenadoma začula glasove godal in piščali. Rajali so.

Tedaj se je spomnila na sporočilo, ki ga ji je bil prinesel Valt, samostanski hlapčič. Sinoči po slovesnosti vstajanja, jo je fant počakal pred cerkvenimi vrati: »Ti, lovec me pošilja... vprašam naj te, zakaj si jokala, veš gori pri valpu... in jutri, ko pride dobi na velikonočno rajanje mu moram povedati!«

Mislil je najo. V skrbih je bil radi njenih težav. In na rajanje je hotel priti, na rajanje z njo. In zdaj... zdaj...

»Hajmo! Hajmo!« je zakričala v joku in stekla dalje, dočim je v taberni zvoke godal in piščali preglesilo zmešano ukanje in tuljenje.

Pravkar so doplesali. Z žarečim obrazom, pa prav malo veselja v očeh je stopila Cenca skozi vrata taberne. Zeljno se oziraje naokoli je šla tja na sred ceste in zlovoljno vrebala po prazni poti.

Med tem je prišel po poti od nasprotne strani mlad, šibek fant prijaznega obraza in dobrohotnih oči. Lahnoopognjeno držanje in bele roke brez žuljev so razodevale podobarja. Ko je zapazil Cenca, so mu oči radostno zablestele. Veselo se je prikra-

del do dekleta in ji pritisnil obe roki na oči.

»Ugani,« se je pretvarjal v glasu, »kdo sem?«

Cenca se je zahihetala in ga prijala za roke.

»Nekdo, ki sem nanj čakal!«

Ves obraz mu je zažarel od veselja radi tega odgovora; toda držal je trdno... zdaj je hotel tudi slišati svoje ime.

»Kdo sem?«

»Nekdo, ki mi ga je sam Bog poslal v Rdečini.« Zasmehal se je; podoba Boga, ki je visela v Rdečini na križu, je izrezljala on sam! Ta je prava, ta Cenca! Ume postavljati besede ko nobena druga. Toda, zdaj pa mora povedati ime, zdaj zanalašč.

»Kdo sem?«

»Nekdo, ki si danes ponoči ni upal trkati na moje okno, ko mi je prinesel pušle, ki ga nosim za modercem.« Z naglo kretnjo si je Cenca strgala fantove roke z obraza, jih trdno prižela sebi okoli vratu in preko rame sunkoma pogledala k njemu. Toda, ko je prepoznala njegov obraz, je njen smeh zamrl. »Ulej, ti...?« je zajeceljala, in ko jo je hotel pridržati, ga je sunila ježno od sebe.

»Toda Cenca... saj sem vendar jaz...« se je čutil in pokazal na vijolice na njenih prsih.

Z iskrenimi se očmi je stopila predenj. »Ti? Ti si mi prinesel pušle?« Grdo se je zarežala, si iztrgala šopek iz modra in ga vrgla fantu v obraz. »Tole je moj bogplačaj!«

Bledela obraza je obstal Ulej na mestu, dočim je Cenca zginila skozi vrata taberne. Iti je morala mimo hiše in čez dvorišče, da je dospela na gumno, kjer se je vršil ples. Glasni in veseli so bili tam; na svilih sta sedela dva škripača in en piškač, ki so se pravkar pripravljali, da bi zaokrožili novo vižo. Posamezni pari so že stopali v vrsto, dekleta so se smejala, fantje vriskali in bili s petami ob tla.

Cenca je obstala med vrati na skedenj in glasno zavpila v divji brušč: »Fantje! Kdo je med vami najrevnejši in najbolj zavržen?«

Postalo je tiho, vsi obrazi so se obrnili proti njej, nobeden ni hotel biti najrevnejši in najslabši. Cenca je stopila na sred poda.

»Ali je tu kateri, ki ga ne mara nobena druga?« »Krofasti Jurče! Krofasti Jurče!« so pričela zmešano kričati dekleta vsa v smehu.

Cenca se je ozrla naokoli in zagledala v kotu gumna čepeti fanta kozavega obraza in topih oči; kdor ga je pogledal, mu ni bilo več treba vprašati, zakaj so ga klicali za krofatega Jurčeta. Cenca je stopila k njemu in ga prijala za roko. »Pojdi sem, Jurče, danes plešem še samo enega... in tega plešem s teboj. He, godci, zaigrajte!«

Jurče je zardel in pobledel; toda ko je videl, da misli Cenca zares, je prodirno zavriskal, se ponesno zavaljal in objel dekleta okoli pasu.

Godala so pela, dude škripale, a noben par ni zaplesal; fantje in dekleta so stali v krogu in so spremljali Cenca in krofatega Jurčeta ples s tuljenjem in krahotom.

11.

Ko je s samostanskega stolpa nad goro in dolino zazvonilo poldne, je dospela Gitka na planine. Moč so ji domalega pošle in vendar je imela pred sabo še dolgo, dolgo pot. Preko planega pašnika, odkoder je že zagledala Križevje, je tekla še v polnem diru. Ko pa je dosegla razorano strmino, kjer so pomladanski nalihi uničili sleherni pot, ji je zmanjkalo sape in udje so ji obnemogli. Do smrti utrujena se je sesedla na rušo; jokati ni mogla, samo ječala je. Ležeč na prsih, je pritisnila žgoči obraz v hladno travo in zasajala prste v prhla tla. Menila je, da mora umreti, se zadušiti.